

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

2013/2128(INI)

2.12.2013

OPINIA

Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

dla Komisji Rozwoju Regionalnego

w sprawie skutków, jakie na poziomie lokalnym i regionalnym wywrze rozwój inteligentnych sieci
(2013/2128(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej (*): Marita Ulvskog

(*) Zaangażowana komisja – art. 50 Regulaminu

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii zwraca się do Komisji Rozwoju Regionalnego, jako do komisji przedmiotowo właściwej, o naniesienie w swoim sprawozdaniu następujących poprawek:

1. zauważa, że inteligentne sieci są wynikiem rosnącej roli sektora technologii informacyjnych i komunikacyjnych (ICT) w zarządzaniu siecią w sektorze energetycznym oraz że trzeba zachęcać do dalszej współpracy i synergii między tymi branżami, np. w odniesieniu do wydajnego korzystania z widma radiowego w całej Europie i funkcji inteligentnej energii w przyszłym „Internecie przedmiotów”; zwraca się do Komisji, by podjęła niezbędne środki w celu zapewnienia spójnego i skutecznego rozwoju i działania inteligentnych sieci; zwraca uwagę na poważne problemy związane z tego rodzaju synergią pod względem ochrony danych i prywatności oraz wzrostu stawek, a także problemy dla operatorów sieci, którzy mogą znaleźć się w sytuacji, w której zakupili dane od spółek telekomunikacyjnych w celu wypełniania swoich podstawowych obowiązków, tj. eksploatawania, konserwowania i rozwoju efektywnego systemu dystrybucji energii elektrycznej;
2. podkreśla, że z uwagi na coraz większy udział odnawialnych źródeł energii w dostawach energii elektrycznej w Europie niezbędny jest rozwój istniejącej infrastruktury sieci i infrastruktury IT, zatem konieczne jest zapewnienie większego wsparcia w dziedzinie badań i rozwoju oraz sprawnej normalizacji na szczeblu europejskim;
3. podkreśla liczne korzyści wynikające z inteligentnych sieci w postaci zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału energii odnawialnej i wytwarzania rozproszonego, zapewnienia bezpieczeństwa dostaw dla gospodarstw domowych, stworzenia warunków dla wydajnego korzystania z elektryczności w transporcie, umożliwienia konsumentom dostosowania swojego zużycia w taki sposób, by korzystać z jak najniższych cen i jednocześnie oszczędzać energię, poprawy wydajności energetycznej, oszczędności energii elektrycznej, ograniczenia kosztownych inwestycji w sieci elektryczne poprzez korzystanie z energii poza godzinami największego zużycia, pobudzenia rozwoju technologii i innowacji technologicznych w UE, a także zachęcania konsumentów do postaw prosumenckich – produkowania własnej energii, odsprzedaży nadwyżek na rynku lub otrzymywania środków na energię elektryczną, korzystania z opomiarowania netto; podkreśla także, że rozwój i stosowanie inteligentnych sieci znacznie zmniejsza straty energii na etapach przesyłu i dystrybucji; zaznacza, że można korzystać z automatycznej rekonfiguracji sieci w celu zapobiegania przerwom lub przywracania zasilania (zdolności samonaprawcze); podkreśla zatem interes leżący w uwzględnieniu tej roli łącznika polityki energetycznej i polityki w obszarze środowiska przy jednoczesnym podjęciu działań służących syntezie i racjonalizacji prawodawstwa oraz istniejących celów;
4. podkreśla że wprowadzenie inteligentnych sieci również oferuje możliwość zwiększenia konkurencyjności europejskich dostawców technologii z dziedziny przemysłu elektronicznego i elektrotechnicznego, w większości MŚP, oraz umocnienie ich na pozycji światowych liderów w dziedzinie technologii;

5. zwraca uwagę, że infrastruktura sieci, zarządzanie siecią oraz zasady rynkowe są obecnie dostosowane do potrzeb i możliwości elektrowni jądrowych i elektrowni wykorzystujących paliwa kopalne i dlatego stwarzają niekorzystne warunki konkurencji dla nowych technologii, takich jak odnawialne źródła energii;
6. wzywa Komisję do podjęcia działań mających na celu usunięcie największych barier, takich jak: brak interoperacyjności i norm (znormalizowana funkcja plug and play ograniczyłaby koszty i zapewniła możliwość przyłączenia również rozproszonych zasobów energetycznych -DER lub aplikacji niewielkich rozproszonych zasobów); brak pewności co do roli i obowiązków w ramach zastosowań inteligentnych sieci; brak pewności co do podziału kosztów i zysków, a w konsekwencji nowych modeli biznesowych; opór konsumentów przed udziałem w próbach; zakres uzgodnień regulacyjnych w Europie potencjalnie stwarzający istotne bariery w powielaniu wyników projektu w różnych krajach;
7. podkreśla, że pilnie potrzeba nowej, zmodernizowanej, inteligentnej i elastycznej infrastruktury energetycznej na wszystkich poziomach sieci, zwłaszcza inteligentnych sieci, w celu zapewnienia większej elastyczności w zakresie mocy zapasowych i bilansujących, w tym indywidualnych systemów mikrogeneracji i magazynowania, nowych zastosowań energii elektrycznej (np. pojazdów elektrycznych) i programów sterowanych popytem; podkreśla, że w związku z rozwojem i modernizacją infrastruktury energetycznej należy zapewnić ściślejszą współpracę między operatorami systemu przesyłowego, jak również zdecydowany, przejrzysty, skoordynowany i odpowiednio wczesny udział wszystkich zainteresowanych stron; z zadowoleniem przyjmuje duży nacisk na projekty użyteczności publicznej związane z inteligentną energią w ramach instrumentu „Łącząc Europę”, wyrażając jednocześnie ubolewanie, że tylko dwa projekty inteligentnych sieci zostały wciągnięte na obecną dwuletnią listę; podkreśla, że należy przy tym uwzględnić również projekty dotyczące inteligentnych sieci na poziomie sieci dystrybucyjnej; podkreśla, że projekty infrastrukturalne muszą spełniać kryteria zrównoważonego rozwoju i konkurencyjności oraz stanowić podstawę dla zintegrowanego podejścia, które zapewnia zaangażowanie operatorów systemów dystrybucyjnych; podkreśla także znaczenie rozwoju wzajemnych połączeń energetycznych północ-południe w regionie Morza Śródziemnego;
8. zwraca uwagę, że utrzymujący się klimat niepewności w zakresie ekonomicznego uzasadnienia zastosowań inteligentnych sieci oraz podziału kosztów i zysków między uczestników stanowi czynnik ograniczający inwestycje prywatne;
9. podkreśla, że finansowanie wciąż odgrywa zasadniczą rolę w stymulowaniu prywatnych inwestycji w projekty demonstracyjne oraz w badania i rozwój w obszarze inteligentnych sieci;
10. przypomina, że w większości scenariuszy przewidzianych w „Planie działania w dziedzinie energii na rok 2050” nie da się dokonać należytej integracji odnawialnego wytwarzania rozproszonego bez rozwoju lokalnych i regionalnych, inteligentnych sieci dystrybucji energii elektrycznej, tym bardziej, że tworzą łącze informacyjne i łącze zasilania elektrycznego między lokalnymi obszarami rozwoju społeczno-gospodarczego oraz umożliwiają elastyczne zarządzanie i konieczne wsparcie dla tych różnorodnych

źródeł energii, dlatego apeluje, aby przywiązywać większe znaczenie do sieci dystrybucyjnych; podkreśla jednak, że rozwój inteligentnych sieci dotyczy efektywnego przesyłu energii na drodze z zakładu produkcji do końcowego miejsca zużycia; dodaje jednak, że wartość dodana inteligentnych sieci jest tym większa, że współdziałają w szerszej skali – krajowej, a nawet europejskiej, zaś pilotowanie zapotrzebowania na energię elektryczną przy takiej skali pozwala, poprzez rozrost, wykorzystywać pokłady spadku zużycia (lub pokłady zużycia), które są liczniejsze, kiedy lokalna produkcja jest zbyt mała (lub zbyt duża);

11. wzywa do współpracy w rozwoju inteligentnych sieci na szczeblu europejskim, krajowym i regionalnym; uważa, że inteligentne sieci oferują istotną możliwość stymulowania innowacyjności, badań i rozwoju, procesu tworzenia miejsc pracy oraz podniesienia konkurencyjności przemysłu europejskiego na szczeblu lokalnym i regionalnym, przy szczególnym uwzględnieniu MŚP;
12. zwraca się do państw członkowskich o współpracę i wymianę najlepszych praktyk na forum CEER w sprawie regulacji krajowych operatorów systemów dystrybucyjnych; jednocześnie zauważa zróżnicowanie organizacji operatorów systemów dystrybucyjnych, tak że w niektórych państwach członkowskich występuje jeden operator systemów dystrybucyjnych, natomiast w innych jest ich ponad 800; wzywa państwa członkowskie i Komisję do uzgodnienia jednolitej klasyfikacji mającej na celu określenie organizacji jako operatorów systemów przesyłowych, operatorów systemów dystrybucyjnych lub operatorów systemów łączonych;
13. wzywa Komisję, by przeanalizowała potrzebę przedstawienia, zgodnie z trzecim pakietem dotyczącym rynku wewnętrznego energii, wniosków w sprawie rozwoju i promowania inteligentnych sieci energetycznych, ponieważ ich wdrożenie, które należy zapewnić poprzez konsekwentne działania Komisji Europejskiej, w znacznym stopniu umożliwiłoby zaangażowanie większej liczby uczestników rynku i zwiększyło potencjalne synergie w ramach wdrażania, rozwoju i utrzymywania sieci telekomunikacyjnych i energetycznych; podkreśla jednak, że wnioski te powinny stanowić część racjonalnych regulacji zgodnie z zasadami przyjętymi przez Komisję;
14. wzywa Komisję do podjęcia kroków w celu przyspieszenia procesu implementacji inteligentnych sieci oraz skoncentrowania się na następujących aspektach: stymulacja inwestycji i bodźców finansowych w danej dziedzinie; gwarancja ochrony danych klientów; ustalenie ram regulacyjnych w celu stymulowania implementacji inteligentnych sieci; gwarancja otwartego i konkurencyjnego rynku detalicznego w interesie konsumentów; stałe wspieranie innowacji w dziedzinie technologii i systemów;
15. przypomina, że inteligentne sieci nie powinny stanowić obciążenia finansowego dla konsumentów ani obciążenia regulacyjnego dla przedsiębiorstw, lecz przynosić im korzyść poprzez udzielanie trafnej, przejrzystej, przyjaznej użytkownikowi i łatwo dostępnej informacji, umożliwianie im skutecznego zarządzania zużyciem i wytwarzaniem energii, oraz podkreśla, że oszczędności zużycia energii powinny znajdować odzwierciedlenie w ich końcowych rachunkach; przypomina, że stawki za korzystanie z sieci ukierunkowują decyzje użytkowników; zatem odpowiedni sygnał w postaci stawki pozwala przyspieszyć i koordynować transformację energetyczną;

16. podkreśla rolę inteligentnych sieci w umożliwieniu dwukierunkowej komunikacji między producentami i konsumentami energii; podkreśla, że kluczową rolę odgrywa silna ochrona danych osobowych, w tym ochrona prywatności i indywidualnych swobód, oraz łatwo dostępna informacja konsumentka; zauważa, że inteligentne liczniki są często mylone z inteligentnymi sieciami, a inteligentna sieć nie tylko zapewnia bezpieczeństwo dostaw, lecz umożliwia funkcjonowanie bardziej inteligentnego rynku energetycznego, umożliwiając zmianę paradygmatu w sposobie wytwarzania i zużycia energii; wzywa do lepszej oceny tego obszaru i dalszych badań nad ochroną i prywatnością danych;
17. podkreśla potrzebę poprawy regulacji i stosowania ochrony danych i prywatności w związku z instalacją inteligentnych systemów opomiarowania; podkreśla, że zagwarantowanie ochrony danych i prywatności danych wszystkim gospodarstwom i osobom prywatnym przyłączonym do sieci ma nadrzędne znaczenie dla funkcjonowania i rozwoju inteligentnych sieci; zaznacza, że gromadzone dane powinny być wykorzystywane tylko do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej; wzywa państwa członkowskie do egzekwowania przepisów w zakresie ochrony danych i przestrzegania praw osób fizycznych w tym zakresie;
18. zwraca się do Komisji o opracowanie dalszych wytycznych w zakresie używania danych osobowych i nieosobowych związanych z inteligentną siecią w świetle zmienionego prawodawstwa unijnego w obszarze ochrony danych oraz w odniesieniu do uzgodnionych zasad posiadania tych danych przez operatorów systemów dystrybucji, dostawców lub innych podmiotów handlowych oraz zarządzania nimi;
19. wzywa państwa członkowskie oraz władze regionalne i lokalne, by propagowały i tworzyły zachęty finansowe dla inwestycji w rozwiązania z zakresu ICT, takie jak inteligentne sieci, w celu stworzenia rynku prosumenta;
20. z uwagi na techniczny aspekt inteligentnych sieci podkreśla znaczenie informacji i upowszechniania wiedzy wśród użytkowników w celu uczynienia z nich świadomych producentów/konsumentów, którzy znają możliwości tych sieci, zwłaszcza jeżeli chodzi o ich powiązanie z inteligentnymi licznikami; podkreśla znaczenie takiego upowszechniania wiedzy wśród młodzieży za pomocą programów edukacyjnych skierowanych do uczniów szkół średnich i zawodowych.
21. wskazuje na inicjatywy Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii (EIT) w KIC InnoEnergy dotyczące badań i rozwoju inteligentnych sieci, jak również kształcenia profesjonalistów w tym sektorze; w tym zakresie wskazuje również na nowe możliwości tworzenia Regionalnych Strategii Innowacji (RIS), takich jak udostępnione przez EIT w latach 2014-2020.
22. zauważa, że na obszarach wiejskich w niektórych państwach członkowskich występują przerwy w dostawie energii elektrycznej oraz inne problemy wynikające z niedostatecznej konserwacji sieci lub niedostatecznych inwestycji; zwraca się do Komisji o ocenę specjalnych środków mających zagwarantować powstawanie inteligentnych sieci na obszarach wiejskich; zauważa jednak, że na obszarach, które nie są traktowane priorytetowo przy budowaniu inteligentnej sieci, należy kontynuować modernizację i konserwację podstawowej infrastruktury energetycznej;

23. przypomina, że zlecenie normalizacji z 2011 r. dotyczące wspierania budowy europejskiej inteligentnej sieci obejmowało uzupełnienie prac w 2012 r.; pochwała postępy poczynione w czasie trwania zlecenia, lecz podkreśla, że potrzebne są dalsze prace; zwraca się do Komisji o podjęcie rozmów z organami normalizacyjnymi w celu przyspieszenia zakończenia prac i wydania nowego zlecenia, jeżeli okaże się to konieczne;
24. podkreśla znaczenie tematycznej koncentracji „odejścia od gospodarki opartej na węglu”, jak zostało to ujęte w europejskich funduszach strukturalnych i inwestycyjnych, w wyniku której 20 % tych środków finansowych zostanie zainwestowanych w transformację sektora energetycznego ze skierowaniem uwagi na inteligentne sieci.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	28.11.2013
Wynik głosowania końcowego	+ : 51 - : 1 0 : 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Josefa Andrés Barea, Jean-Pierre Audy, Ivo Belet, Jan Březina, Giles Chichester, Jürgen Creutzmann, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Vicky Ford, Adam Gierek, Norbert Glante, Robert Goebbels, Fiona Hall, Kent Johansson, Romana Jordan, Krišjānis Kariņš, Philippe Lamberts, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Angelika Niebler, Jaroslav Paška, Vittorio Prodi, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Jens Rohde, Paul Rübig, Salvador Sedó i Alabart, Francisco Sosa Wagner, Konrad Szymański, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Catherine Trautmann, Ioannis A. Tsoukalas, Claude Turmes, Marita Ulvskog, Vladimir Urutchev, Adina-Ioana Vălean, Alejo Vidal-Quadras
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Rachida Dati, Roger Helmer, Jolanta Emilia Hibner, Gunnar Hökmark, Ivailo Kalfin, Seán Kelly, Holger Krahmer, Werner Langen, Zofija Mazej Kukovič, Alajos Mészáros, Markus Pieper, Vladimír Remek, Silvia-Adriana Ţicău
Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Carl Schlyter